

HPär

27.11.2018

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@stm.fi
milja.tiainen@stm.fi

STM/3386/2018

HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ SAIRAUSSVAKUUTUSLAIN MUUTTAMISESTA

Lääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon asiasta. Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi sairausvakuutuslakia siten, että ensihoito- ja siirtokuljetusten korvaukset lakkautettaisiin vuoden 2021 alusta ja yksityisen tutkimuksen ja hoidon korvaukset vuoden 2023 alusta. Samalla on tarkoitus kumota laki rintamaveteraanien hammashuollon järjestämisestä ja korvaamisesta. Vastaava rahoitus osoitettaisiin maakuntien rahoitukseen.

Terveyspalvelujärjestelmämme rahoituksen keskeisiä ongelmakohtia ovat avosairaanhoidon lääkkeiden ja matkojen kustannusvastuun erillisyyss palvelujen järjestämisen kustannusvastuusta, samoin kuin kuntoutuksen hajanainen ja epäselvyys sisältävä järjestämis- ja rahoitusvastuu. Myös sairauspoissaolojen rahoitusvastuun erillisyyss palvelujen järjestämisen kustannuksista on ongelmallista. Nämä luovat järjestelmään osaoptimoinnin mahdollisuuksia ja kannusteita. Onkin selvää, että palvelujärjestelmäämme uudistettaessa myös näihin rahoituksen ongelma-kohtiin on puututtava.

Avosairaanhoidon lääkkeiden kustannukset jäävät Kansaneläkelaitoksen ja potilaiden maksettaviksi, kun taas sairaaloissa annettavien lääkkeiden kustannukset ovat kuntien rahoitusvastuulla. Rahoitusvastuiden erillisyyss luo kannusteita epätarkoituksenmukaiseen kustannusten siirtelyyn ilman, että hoitoratkaisut perustuvat lääketieteellisiin perusteisiin tai hoidon tarkoituksenmukaiseen toteuttamiseen. Vastaavasti matkakustannukset ovat vaihtoehtoiskustannus palvelujen tuotannon sijoittelulle; nyt lausuttavana oleva esitysluonnos tosin koskee vain ensihoidon ja siirtokuljetusten kustannusten korvauksia.

Lääkäriliitto kannattaa lämpimästi ehdotuksen mukaista avosairaanhoidon lääkkeiden ja ensihoidon ja siirtokuljetusten kustannusvastuiden siirtoa tulevien maakuntien kontolle. On tärkeää jatkaa sote-maku-uudistuksen myötä myös muiden rahoituksen epäkohtien (potilaiden muut matkakorvaukset, kuntoutuksen järjestämis- ja kustannusvastuu, ja mahdollisuuksien mukaan sairauspoissaolojen kustannusvastuu) korjaamista nyt ehdotetun esimerkin mukaisesti.

Lausunnolla olevaan hallituksen esitysluonnokseen sisältyy myös ehdotus yksityisen tutkimuksen ja hoidon korvausten, lääkärin ja hammaslääkärin palkkiot mukaan lukien, lakkauttamisesta vuoden 2023 alusta. Kun yksityisen tutkimuksen ja hoidon korvaukset ovat vuosien ja vuosikymmenten myötä kutistuneet sairausvakuutuslain alun perin tarkoittamasta kahdesta kolmasosasta nykyiseen käytännössä usein 10–15 %:iin asiakkaalle muodostuvista palvelujen kokonaiskustannuksista, ei sairausvakuutuskorvauksilla enää useinkaan ole kovin suurta merkitystä yksittäiselle asiakkaalle. Niillä voi kuitenkin olla ainakin jonkin verran vaikutusta yksityisten palvelujen kysyntään. Lisäksi on syytä huomata, että tällä pienellä korvausosuudella tuetaan huomattavaa määrää terveyspalvelujen tuottamista. Maakuntien budjettiin siirrettävä korvaussumma ei luonnollisestikaan kata vastaavien palvelujen tuottamista niiden omana toimintana, tuskin edes julkisten palveluntuottajien palvelukysynnän lisääntymistä.

Lääkäriliiton mielestä yksityisen tutkimuksen ja hoidon korvauksia ei voi lakkauttaa ainakaan ennen kuin sote-uudistuksessa kaavailtu monituottajamalli ja valinnanvapausjärjestelmä ovat täydessä käytössä.

Kunnioittaen

SUOMEN LÄÄKÄRILIITTO ry

MARJO PARKKILA-HARJU

Marjo Parkkila-Harju
puheenjohtaja

HEIKKI PÄRNÄNEN

Heikki Pärnänen
johtaja